

KOMENTÁŘ: ABYCHOM POCHOPILI FENOMÉN „MODRÁ VELRYBA“, MUSÍME PŘEDEVŠÍM POCHOPIT, ŽE RUSKO NENÍ ZEMĚ ZASLÍBENÁ. RUSKÉ DĚTI TOTIŽ PÁCHAJÍ SEBEVRAŽDY 3X ČASTĚJI, NEŽ JE CELOSVĚTOVÝ PRŮMĚR... ANIŽ BY HRÁLY TUTO HRU.

Kamil KOPECKÝ

V našem předchozím textu jsme se zaměřili na fenomén nebezpečné hry (memu, výzvy) s názvem modrá velryba. K jeho správnému pochopení si však musíme vysvětlit, proč a v jakém prostředí tento fenomén vznikl.

Po publikování našeho textu zaměřeného na kritický pohled na fenomén modré velryby se na nás obrátila řada čtenářů, která upozorňovala na to, že příčinná souvislost mezi sebevraždami teenagerů a tímto online fenoménem přece existuje a jako argument uváděli případ sebevražd dvou ruských dívek Veroniky Volkové (16) a Julie Konstantinové (15), které spáchaly sebevraždu skokem z okna a které prokazatelně tuto hru vyzkoušely ([Zdroj](#)).

Ano, o propojení těchto sebevražd s modrými velrybami řada médií skutečně informovala, nicméně podle sdělení oficiálních autorit nebyla prokázána přímá souvislost mezi hrou a sebevraždou obou dívek. Bylo sice prokázáno to, že obě dívky byly ovlivňovány ostatními uživateli sociální sítě VK.com, ne však samotnou herní mechanikou ([Zdroj](#)). **Je totiž velmi pravděpodobné, že dívky chtěly spáchat sebevraždu již před vstupem do sociální sítě**

a na stránkách a v komunitách zaměřených na sebevraždy hledaly způsob, jak svůj život ukončit. Celý případ se totiž odehrál v Rusku.

Rusko má se sebevraždami velký problém - v roce 2015 spáchalo sebevraždu cca 17 osob na 100 000, **počet sebevražd dětí je však v Rusku 3 x vyšší, než je světový průměr. Aktuálně zde totiž spáchá sebevraždu cca 20 dětí na 100 000 osob** (v roce 2016 spáchalo v Rusku sebevraždu 720 nezletilých), **pro srovnání - u nás ročně spáchá sebevraždu cca 28 dětí (2015) na 10 000 000 osob, což je 0,28 dětí na 100 000 osob.** Navíc v sibiřských oblastech (Tuva) spáchá ročně sebevraždu 120 teenagerů z 100 000, v blízkém regionu Buryatiya 77 ze 100 000 ([Zdroj](#)).

Nejčastěji pak ruské děti páchají sebevraždy právě skoky ze střech či oběšením, jak bylo zdokumentováno právě u případů výše zmíněných dívek. **Příčiny sebevražd jsou především alkoholismus (dětí i rodič), nefunkční rodina, absence fungující zdravotní péče, nefungující sociální podpora, nefunkční školský systém a vysoká kriminalita (děti samotné jsou také často pachatelé trestných činů)** ([Zdroj](#)).

Děti hledající únik z tohoto světa pak často nacházejí inspiraci pro své jednání v prostředí sociálních sítí. Některé z nich proto cíleně vyhledávají jiné uživatele s podobnými problémy, se kterými se mohou o svůj vlastní problém podělit, sdílet vzájemně bolest a frustraci a společně se pokusit problém vyřešit - třeba i radikálně. **A to je to, co je společné pro celý příběh - modrá velryba a podobné komunity nejsou příčinou ani důvodem, ale pouze nástroji, které dětem umožňují zastavit bolest, vyřešit rychle jejich problém a zároveň potrestat své okolí, které dítěti nepomohlo.**

Masového rozšíření tohoto fenoménu v naší zemi bych se proto neobával, skutečně nežijeme v Rusku a ačkoli má velké množství dětí problémy, nejsou ve většině případů natolik vážné, aby je dítě

řešilo sebevraždou.

Pro E-Bezpečí
dr. Kamil Kopecký
Univerzita Palackého v Olomouci